

נוסח לדיון בוועדה ביום 21.7.14

תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה)(תיקון מס' 3) - התשע"ד-2014

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 9, 46(א), 75(א)(1) ו-168 לחוק הטיס, התשע"א-2011¹ (להלן - החוק), לפי הצעת רשות התעופה האזרחית לפי סעיף 168(ב) לחוק (להלן - הרשות), בהתאם לסעיף 197 לחוק, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד: הכנסת² ולפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981⁴ (להלן - התקנות העיקריות), בכל מקום, במקום "רמא"ז" יבוא "רממ"ז" ושינויי הצורה הדקדוקיים המחויבים ייעשו לפי זה.

שינוי מונח

אושר 18.6.2014

1. בתקנה 1 - לתקנות העיקריות לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה); התשמ"ב-1981⁴ (להלן - התקנות העיקריות), - בסופה יבוא:

תיקון תקנה 1

(1) במקום ההגדרה "תובלה אווירית מסחרית" יבוא:

טרם אושר

"תובלה אווירית מסחרית" - הפעלה מסחרית שבה מסיעים בכלי טיס נוסעים או מובילים בו טובין, לרבות מטען או דואר;:"

(2) בסופה יבוא:

"תקנות המנחתים" - תקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה-1975.⁵"

"תקנות המנחתים" - תקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה-1975.:"

2. אחרי תקנה 79א לתקנות העיקריות יבוא:

הוספת תקנות 79ב

ו-79ג

"המראה משטח 79ב (א) אדם רשאי להמריא הליקופטר מאתר שאינו הפעלה ונחיתה בו שדה תעופה או מנחת שניתן רישיון להפעלתו (בתקנה זו - שטח הפעלה) וכן להנחית הליקופטר בשטח הפעלה, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 830.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166.
³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.
⁴ ק"ת התשמ"ב, עמ' 8; התשע"ד, עמ' .
⁴ ק"ת התשמ"ב, עמ' 8; התשע"ד, עמ' .
⁵ ק"ת התשל"ה, עמ' 1996; התשע"ד, עמ' .

(1) הוא בדק מראש, סמוך להמראה או לנחיתה, את שטח ההפעלה ומצא אותו מתאים להפעלה בטוחה; בדיקה כאמור סמוך לנחיתה יכול שתיעשה גם בטיסה;

(2) הוא דיווח בקשר ליחידת נת"א לקראת הנחיתה בשטח ההפעלה וכן קיבל את אישורה מראש להמראה ממנו.

(ב) אדם רשאי להמריא אווירדאמטוס זעיר משטח הפעלה וכן להנחית אווירדאמטוס זעיר בשטח הפעלה, ובלבד שהתקיימו שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא צבר לפחות 100 שעות טיסה בתפקיד טייס מפקד על אווירדאמטוס זעיר מאז קיבל את רישיון הטיס שלו ובו הגדר אווירדאמטוס זעיר;

(2) לאחר שצבר ניסיון כאמור בפסקה (1) - הוא קיבל, מבעל רישיון מדריך טיס ובו הגדר הדרכה לאווירדאמטוס זעיר, שמתקיימות בו דרישות פסקאות (1) עד (3) לתקנת משנה זו (להלן - המדריך);

(א) הדרכה עיונית בנושא עקרונות נחיתה בשטח הפעלה והמראה ממנו, בעניינים אלה:

(1) שיטות לבדיקת שטח הפעלה מאוויר ויישומן, ובכלל זה בחינת אורכו המעשי של שטח ההפעלה, מאפייני סוגים שונים של תשתיות קרקעיות, איתור מכשולים וקביעת משמעותם;

(2) משמעויות נחיתה בתשתיות קרקעיות שונות ובכלל זה, כורכר, דשא או חול והמראה מהן;

(3) מקומות אסורים
לנחיתה ובכלל זה, תשתית
יבשתית, אזור פיקוח שדה
תעופה או שטח בנוי;

(4) ביצוע נחיתה והמראה
קצרות;

(5) בחירת וביצוע **קר**
גלישה לנחיתה תוך התחשבות
במכשולים, גזירת רוח ומרחק
פיזי מהמכשול עצמו;

(6) בחירת דרכי גישה
אפשריות לשטח ההפעלה
לצרכי פינוי בעת הצורך;

(7) דיווח בקשר ליחידת
נת"א לקראת נחיתה בשטח
הפעלה ולאחר המראה ממנו;

(ב) הדרכה זוגית בטיסה, בת
שלוש שעות לפחות, הדרכה זוגית
בטיסה לשטח הפעלה וממנו, שבהן
יתורגלו הנושאים שפורטו בפסקת
משנה (א);

(3) לאחר שקיבל הדרכה כאמור בפסקה
(2) - המדריך אישר בכתב, ביומן הטיסות
האישי שלו, כי הוא כשיר להפעיל
אווירודימוטור זעיר לשטח הפעלה וממנו;

(4) הוא בדק ואישר מראש, סמוך
להמראה או לנחיתה, את שטח ההפעלה
ומצא אותו מתאים להפעלה בטוחה;
בדיקה כאמור סמוך לנחיתה יכול שתיעשה
גם בטיסה;

(5) הוא דיווח בקשר ליחידת נת"א
לקראת הנחיתה בשטח ההפעלה וכן קיבל
את אישורה מראש להמראה ממנו.

(ג) אדם רשאי להמריא ג'ירופלן משטח הפעלה וכן להנחית ג'ירופלן בשטח הפעלה, ובלבד שמתקיימות בו הוראות תקנת משנה (ב), בשינויים המחויבים, ~~ובשינוי זה: בכל מקום בתקנת משנה (ב), במקום "אווירון זעיר" יקראו "ג'ירופלן".~~

(ד) לא ימריא אדם משטח הפעלה, ולא ינחית אדם בשטח הפעלה -

(1) אווירון מטוס זעיר או ג'ירופלן, אם שטח ההפעלה נמצא באיזור מאוכלס של עיר, כפר או מקום יישוב אחר;

(2) הליקופטר, אם שטח ההפעלה נמצא באיזור מאוכלס או בקרבתו; אם שטח ההפעלה נמצא באיזור של עיר, כפר או מקום יישוב אחר;

(1) הליקופטר, אווירון מטוס זעיר או ג'ירופלן כלי טיס רוטורי -

(א) אם שטח ההפעלה נמצא בקרבת מקום התקהלות בני אדם בשטח פתוח;

(ב) אם נתיבי ההמראה משטח ההפעלה והגישה אליו נמצאים מעל איזור מאוכלס של עיר, כפר או מקום יישוב אחר, זולת אם הנתיבים האמורים נקבעו בפמ"ת לטיסת הליקופטר, אווירון מטוס זעיר או כלי טיס רוטורי ג'ירופלן, לפי העניין.

לעניין זה, "איזור מאוכלס" - מתחם בשטח יישוב, המשמש בעיקר למטרות מגורים, תעשייה, מסחר או פנאי; "מגורים" - לרבות מבנה המשמש את הציבור, אף אם אינו משמש למגורים, כגון: מוסדות לימוד, בתי חולים וכיוצא באלה.

(ה) על אף האמור בתקנת משנה (ד) רשאי אדם להמריא אווירודימטוס זעיר או כלי טיס רוטורי; גירופלן או הליקופטר (בתקנת משנה זו - כלי טיס) משטח הפעלה ולהנחיתו בשטח הפעלה בנסיבות כאמור בתקנת משנה (ד)(1) ו-(2), ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) באותו אדם מתקיימות הוראות תקנות משנה (א) עד (ג), לפי העניין;

(2) בעל רישיון הפעלה אווירית מעסיק את אותו אדם, והוא מפעיל את כלי הטיס במסגרת העסקתו כאמור;

(3) המנהל אישר לבעל רישיון ההפעלה האווירית האמור, במסגרת מפרטי ההפעלה שלו, להמריא כלי טיס ולהנחיתו בנסיבות כאמור בתקנת משנה זו.

המראה ונחיתה 79ג. (א) ~~אדם רשאי להמריא אדם אווירודימטוס~~ זעיר או רוטורקופט-כלי טיס רוטורי ממנחת שניתן רישיון להפעלתו, בשעה שהמנחת אינו מופעל בשעה שהמנחת אינו מופעל

(1) מפעיל המנחת הסכים לכך שאותו אדם יבצע את ההמראה מהמנחת או את הנחיתה בו אף שהמנחת אינו מופעל בידיו, וההמראה או הנחיתה נעשות לפי תנאים, לרבות הוראות, שקבע מפעיל המנחת לאותו אדם לעניין שמירת הבטיחות והסדר במנחת, במסגרת הסכמתו;

(2) אותו אדם בדק מראש, סמוך להמראה או לנחיתה, את המנחת ומצא אותו מתאים להפעלה בטוחה; בדיקה כאמור סמוך לנחיתה יכול שתיעשה גם בטיסה;

(3) הרישיון להפעלת המנחת תקף, ו-אינו מוגבל, או מותלה או מבוטל.

(4) אותו אדם דיווח בקשר ליחידת נת"א לקראת הנחיתה במנחת וכן קיבל את אישורה מראש להמראה ממנו.

~~(ב) לא ימריא אדם אווירון מטוס זעיר או רוטורקרפט ממנחת בנסיבות המפורטות בתקנות משנה (א) ולא ינחית אדם אווירון מטוס זעיר או רוטורקרפט במנחת כאמור, אלא אם כן מתקיימים כל אלה:~~

~~(1) הדבר נעשה בהסכמת מפעיל המנחת כאמור בתקנת משנה (א)(1) ולפי תנאיה או לפי הוראות שנתן לו מפעיל המנחת לעניין שמירת הבטיחות והסדר במנחת, במסגרת הסכמתו;~~

~~(2) הוא דיווח בקשר ליחידת נת"א לקראת הנחיתה במנחת וכן קיבל את אישורה מראש להמראה ממנו.~~

~~(ג)(ב) בתקנה זו, "מנחת" - "מפעיל מנחת" - בהגדרתם כהגדרתו בתקנות המנחתים."~~

1.3 בתקנה 163 לתקנות הטיס לתקנות העיקריות -

תיקון תקנה 163

(1) בתקנת משנה (א), המילים "בלון מאוייש" - יימחקו;

(2) בתקנת משנה (ב), המילים "אווירון מטוס זעיר ואווירון מטוס הדרכה זעיר" - יימחקו;

(3) בתקנת משנה (ג) -

(א) במקום "בטיסה מסחרית" יבוא "בהפעלה מסחרית";

(ב) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) ניתנו לו רישיון להפעלה מבצעית ומפרטי הפעלה מתאימים בידי המנהל כאמור בסימנים ו' או ח' לפרק זה, לפי העניין, ובהתאם לתנאי הרישיון;".

4-5 תקנה 180ב לתקנות העיקריות - בטלה.

ביטול תקנה 180ב

תיקון תקנה 180ג	6-5 בתקנה 180ג לתקנות העיקריות, בכל מקום במקום "180ב" יבוא "163".
תיקון תקנה 180ד	7-6 בתקנה 180ד, במקום "תקפו של רמא"ז" יבוא "תקפו של רשיון להפעלה מבצעית של <u>אווירון מטוס</u> זעיר (להלן - <u>רמארמ</u> "(ז)).
תיקון תקנה 180ה	8-7 בתקנה 180ה(15) לתקנות העיקריות, במקום "304 ו- 305" יבוא "305, 304 ו- 318".
תיקון תקנה 180ו	9-8 בתקנה 180ו לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א) -

(א) פסקה (2)(א) - תימחק ;

(ב) במקום פסקה (2)(ב) יבוא :

"(ב) האווירון מטוס הזעיר מוטס בידי טייס מפקד בעל רישיון טייס מסחרי עם הגדר אווירון מטוס זעיר או בעל רישיון טייס תובלה בנתיבי אוויר עם הגדר אווירון מטוס זעיר, באחת מאלה -

(1) בהפעלה כללית ;

(2) בטיסה המבוצעת לצרכי הדרכה, כשהטייס המפקד הוא בעל רישיון מדריך טיס ובו הגדר הדרכה לאווירון מטוס זעיר מאותו סוג." ;

(ג) במקום פסקה (2)(ג) יבוא :

"(ג) האווירון מטוס הזעיר מוטס בידי טייס מפקד בעל רישיון טייס פרטי עם הגדר אווירון מטוס זעיר שהתקיימו בו כל אלה :

(1) הוא צבר ניסיון של 50 שעות טיסה בתפקיד טייס מפקד על אווירון מטוס זעיר מאז קיבל את רישיון הטיס שלו ובו הגדר אווירון מטוס זעיר, אלא אם כן הוא בעל רישיון עם הגדר אווירון מטוס או הליקופטר בנוסף להגדר אווירון מטוס זעיר או שהוא טייס פעיל בחיל האוויר הישראלי - שאז הניסיון המזערי בתפקיד טייס מפקד במטוס זעיר שיידרש ממנו להטסת נוסע באווירון מטוס זעיר דו-מושבי יהיה כמפורט בטבלת השעות שבתוספת השלישית א' ;

(2) הוא קיבל תדריכי קרקע וכן 2 שעות הדרכה זוגית להטסת נוסע בידי מדריך טיס בעל הגדר אווירון מטוס זעיר, בעניינים אלה :

(א) משמעויות משקל נוסף בטיסה, ובכלל זה: השפעה על מהירות ההזדקרות, הגישה לנחיתה ומרחקי ההמראה והנחיתה;

(ב) חלוקת קשב בהפעלת אווירודינמטוס זעיר עם נוסע ואיסור החזקת הגאים בידי מי שאינו בעל רישיון טיס ובו הגדר אווירודינמטוס זעיר מתאים;

(ג) חישובי מאסה ואיזון;

(ד) מתן תדריך בטיחותי לנוסע טרם הטיסה;

(3) המדריך אישר בכתב, ביומן הטיסות האישי שלו, כי הוא כשיר לשמש טייס מפקד באווירודינמטוס זעיר דו-מושבי המוביל נוסע;

(4) הוא ממלא אחרי האמור בתקנה 105 לתקנות הרישיונות."

(ד) פסקה (3) - תימחק;

(2) בתקנת משנה (ב)(4), בסופה יבוא "או משטח הפעלה לפי תקנה 179ב."

~~9~~-תקנה 180ח לתקנות העיקריות - בטלה.

ביטול תקנה 180ח

~~10~~-בתקנה 180ט לתקנות העיקריות, בכל מקום במקום "180ח" יבוא "163".

תיקון תקנה 180ט

~~11~~-בתקנות העיקריות, אחרי התוספת השלישית יבוא:

הוספת התוספת השלישית א'

"תוספת שלישית א'

תקנה 180ו(א)(2)(ג)

טבלת הניסיון המזערי הנדרש לטייס מפקד על אווירודינמטוס זעיר בעל רישיון טייס פרטי, המבקש להטיס נוסע באווירודינמטוס זעיר דו-מושבי לפי הניסיון שצבר המבקש בכלי טיס אחרים

ניסיון הטיסה בתפקיד טייס מפקד שצבר באווירון מטוס או

בהליקופטר

500	250	200	150	100	50	
0	5	10	15	20	25	ניסיון
						מזערי
						נדרש
						באווירון
						מטוס
						זעיר

”

12. תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה).

תחילה;

13. (א) מי שערב יום התחילה התקיימו בו דרישות תקנה 103(ג)(2) לתקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981-5⁵, כנוסחה ערב יום התחילה של תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס)(תיקון), התשע"ד-2014-67⁶, יראו אותו כמי שמתקיימות בו, ביום התחילה, דרישות תקנה 180(א)(2)(ג) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 79(1)(ג) לתקנות אלה.

הוראות מעבר

(ב) מי שערב יום התחילה החזיק ברישיון שנתן לו המנהל לעניין הפעלת אווירון מטוס זעיר במנחת מיוחד, לפי תקנה 4 לתקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה-1975-78⁷ (להלן - תקנות המנחתים) כנוסחה ערב יום התחילה של תקנות הטיס (מנחתים)(תיקון), התשע"ד-2014-82⁸ (להלן - תיקון תקנות המנחתים) או הוכיח למנהל כי לפני יום י"ז בשבט, התש"ע (1 בפברואר 2010) קיבל הכשרה לעניין הפעלת אווירון מטוס זעיר במנחת מיוחד על-ידי האגודה הישראלית לתעופה ספורטיבית קלה והוא מופיע ברישומיה לעניין זה שהועברו למנהל, שעותק מהם מופקד לעיון הציבור במשרדי הרשות בלא תשלום, יראו אותו כמי שמתקיימות בו, ביום התחילה, דרישות תקנה 79(ב)(1) עד (3) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 3-1 לתקנות אלה.

(ג) בעל רישיון טייס פרטי-ובו הגדר הליקופטר, שערב יום התחילה - תקנת

משנה-

⁵ ק"ת התשמ"א, עמ' 510, התשע"ד, עמ'.

⁶ ק"ת התשע"ד, עמ'.

⁷ ק"ת התשל"ה, עמ' 1996, התשע"ד, עמ'.

⁸ ק"ת התשע"ד, עמ'.

(1) החזיק ברישיון שנתן לו המנהל לעניין הפעלת הליקופטר במנחת מיוחד לפי תקנה 4 לתקנות המנחתים, כנוסחה ערב יום התחילה של תיקון תקנות המנחתים, יהיה רשאי להמריא הליקופטר משטח הפעלה ויהיה רשאי להנחית הליקופטר בשטח הפעלה. יראו אותו כמי שמתקיימות בו דרישות תקנה 79ב(א) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 1 לתקנות אלה;

(2) לא החזיק ברישיון שנתן לו המנהל לעניין הפעלת הליקופטר במנחת מיוחד לפי תקנה 4 לתקנות המנחתים, כנוסחה ערב יום התחילה של תיקון תקנות המנחתים, לא החזיק ברישיון שנתן לו המנהל לעניין הפעלת הליקופטר במנחת מיוחד לפי תקנה 4 לתקנות המנחתים, כנוסחה ערב יום התחילה של תיקון תקנות המנחתים, לא היה רשאי להמריא הליקופטר משטח הפעלה ולא היה רשאי להנחית הליקופטר בשטח הפעלה, בהפעלה כללית, אלא אם כן מדריך מוסמך עם הגדר הליקופטר אישר בכתב, ביומן הטיסות האישי שלו, כי הוא כשיר להפעיל הליקופטר לשטח הפעלה וממנו, וזאת לאחר שנתן לו הדרכה עיונית בנושא עקרונות נחיתה בשטח הפעלה והמראה ממנו וכן הדרכה זוגית בטיסה לשטח הפעלה וממנו, כשלעניין ההדרכות כאמור יחולו הוראות תקנה 79ב(ב) (2) לתקנות העיקריות, כנוסחה בתקנה 3 לתקנות אלה, בשינויים המתחייבים; בתקנת משנה זו, "שטח הפעלה" - כמשמעותו בתקנה 79ב(א) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 3 לתקנות אלה. לא יהיה רשאי להמריא הליקופטר משטח הפעלה ולא יהיה רשאי להנחית הליקופטר בשטח הפעלה, אלא אם כן מדריך מוסמך עם הגדר הליקופטר אישר בכתב, ביומן הטיסות האישי שלו, כי הוא כשיר להפעיל הליקופטר לשטח הפעלה וממנו; בפסקה זו, "שטח הפעלה" - כמשמעותו בתקנה 79ב(א) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 1 לתקנות אלה.

_____ התשע"ד) (2014

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

(חמ 1299-3-1 ת)

⁶ ק"ת התשמ"א, עמ' 510; התשע"ד, עמ' _____.

ק"ת התשע"ד, עמ' _____⁷

ק"ת התשל"ה, עמ' 1996 ; התשע"ד, עמ' _____⁸

ק"ת התשע"ד, עמ' _____⁹